

تمکیل آموخته هایش در فقه و اصول و تأثیف کتابهای چند پرداخت و سپس در سال ۱۳۷۷ به حوزه علمیه قم آمد و تدریس فقه و اصول را آغاز نمود و این تازمان تندروستی وی ادامه داشت. آن عالم فرزانه دارای کتابخانه ای تفییس و حاوی نسخه های فراوان مخطوط و محضری خوش و اخلاقی نیک بود. همچنین مقید به آداب و اوراد و ادعیه و دائم الذکر و حافظ بسیاری از اجزاء قرآن و دعا بود. برخی از تأثیفات آن عالم ریانی عبارتند

١. فضائل اهل‌البیت - علیهم السلام -
٢. شرح باب حادی عشر
٣. غرائب و قصار الكلم
٤. تقریرات درس اصول آیت‌الله آقا ضیاء‌الدین عراقی (دوره کامل)
٥. تقریرات اصول آیت‌الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی (دوره کامل)
- ٦و ٧. تقریرات درس فقه آیت‌الله سید ابوالحسن اصفهانی (كتاب الطهارة و كتاب

الصلوة

فقید سعید پس از عمری تلاش و کوشش در روز دوشنبه نهم ربیع‌الثانی ۱۴۱۸ق (۱۹ آبان ۱۳۷۶ش) در ۹۵ سالگی بدرود حیات گفت و پیکر پاکش با تشییعی باشکوه و پس از نماز حضرت آیت‌الله بهجت بر آن، در صحن حرم مطهر حضرت آیت‌الله العظیم سید سلام‌الله‌علیها-به خاک سپرده شد.

ناصرالدین انصاری قمی

•

حیات انسان بر روی کره زمین در معرض خطر جدی قرار می‌گیرد.

وی افزود: مادر تمدن و فرهنگ اسلامی خود میراث گرانقدری از تعهد، اخلاق و معنویت داریم. برای ما در طرز تفکر اسلامی علم نافع، علم محترم و مورد توجه است. علم بی‌عمل و بی‌هدف و غیر متتعهد در برابر مردم جهان جهله تلقی می‌شود، بنابراین برای ما و دانشگاههای ما راه برای تجدید حیات علمی و استقرار مجدد تمدن و فرهنگ افتخار آمیز اسلامیمان، راهی مستقیم و روشن است.

وی همچنین به شخصیت استاد علامه جعفری اشاره کرد و گفت: مقام و موقع حضرت آیت‌الله استاد محمد تقی جعفری در بازنگری بایدها و نبایدهای فرهنگی و جهت گیریهای علمی و راهنمایی دانش پژوهان مقامی منبع است و خواهد بود. در ادامه کنگره، دکتر عطاء‌الله مهاجرانی، در سخنانی با اشاره به آشنازی سی‌ساله خود با آثار استاد علامه جعفری گفت: میان دانش و دانای تفاوت وجود دارد، دانشمندان را که در لابلای دانش او جریان مستحکمی از حکمت و خلاقیت وجود داشته باشد، کمتر داریم، اما استاد جعفری از جمله دانشمندان دانای جامعه اسلامی هستند. وی با اشاره به اینکه جوهر دانایی به توانایی بیشتر کمک می‌کند، گفت: دانشمند حکیم و پژوهشگر همان‌گونه که در کار دشوار و طاقت فرسای پژوهش است،

تلقی اسلام از جهان و طبیعت و علم و انسان و ماوراء طبیعت هستند که این طرز تلقی با دریافت‌های امروزی جهان غرب که کوشش در عالم گیر شدنش است، برخوردهایی دارد.

وی افزود: باید تعریفی جدید از طبیعت و علم و قدرت به دست داد و نیز راه اجرایی کردن نظرهای جدید را در دنیای فراهم آورد که پیچیدگی اش به یاری رسانه‌ها و ماهواره‌ها چندین مرتبه افزایش یافته است.

دکتر حبیبی به بررسی رابطه‌های انسان با طبیعت، انسان با انسان و انسان با ماوراء طبیعت پرداخت و گفت: از آن هنگام که جامعه بشری و در واقع گروهی از این جامعه، جهان را تهادرا ساخت واقعیت خارجی خلاصه کردند و به طبیعت بسان امری نگریستند که می‌توان آن را به میل خود در اختیار گرفت و هیچ گونه معنای زرف و شایسته احترامی در آن مشاهده نکرد، وضع دگرگون شد. در موقعیت تازه بنارابر دخل و تصرف در نظام طبیعی تراز دادند و از خصوصیات و مقتضیات طبیعت غلتند کردند و بدین ترتیب حاصل کارشان در جهات مختلف بحران‌زاشد.

وی با اشاره به پیشرفت‌های خارق العاده بی‌ولوژی و زئنیک، گفت: دنیای آینده بی‌شک شاهد تغییرهای عمیقی خواهد بود که برخی از آنها می‌تواند برای بشریت پر مخاطره باشد و اگر دانشمندان معنویت و اخلاق و تعهد را در برابر طبیعت و انسان نگستارند،

فرهنگی

گزارشی از کنگره نکوداشت منزلت علمی استاد علامه محمد تقی جعفری

روز دهم مرداد سال جاری به همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی طی مراسم باشکوهی کنگره نکوداشت منزلت علمی استاد علامه محمد تقی جعفری در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار شد و استاد علامه جعفری مورد تجلیل و تکریم فرهیختگان کشور قرار گرفت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب -دام ظله- طی مرقومه‌ای در خصوص برپایی این کنگره فرمودند: «... بزرگداشت جناب آقای جعفری بزرگداشت علم و تحقیق است. اینجانب بیش از چهل سال است که این بزرگوار را در نشاط و تلاش دائمی در میدانهای پژوهش و تبیین و تربیت جوانان مستعد و ارائه نظرات و اندیشه‌های فلسفی و معارف دینی می‌شناسم و از خداوند متعال مسالت می‌کنم که برکات وجود ایشان را سالهای سال برقرار دارد.»

در این کنگره آقایان حسن حبیبی، عطاء‌الله مهاجرانی، مصطفی معین، رضا استادی، علی اکبر رشاد، شریعت‌مداری، ولقاریس، احمدی و در پایان استاد جعفری به ایراد سخنرانی پرداختند.

در این کنگره دکتر حبیبی در سخنانی با اشاره به اینکه مسلمانان در این عصر نیازمند یک بررسی جامع فرهنگی، تمدنی، جامعه‌شناسی، سیاسی و فلسفی درباره طرز

علامه جعفری با تأکید بر پیوستگی دین و علم، گفت: تلاش معركه آرایان تضاد میان علم و دین به هیچ نتیجه‌ای نرسیده است و همواره دین و علم باریگر هم بوده‌اند.

در ادامه کنگره دکتر علی شريعتمداری و دکتر احمدی طی سخنانی از مقام شامخ استاد علامه جعفری تجلیل کردند.

در پایان کنگره نکوداشت ملت علمی استاد علامه محمد تقی جعفری، نشان درجه یک دانش و لوح یادبود کنگره توسط ریاست محترم جمهوری تقدیم استاد شد.

کتابهای شریعة خرد (یادنگار کنگره به قلم اندیشمتدان بر جسته حوزه و دانشگاه) و تکاپو گراندیشه‌ها (شرح افکار، آراء و آثار استاد به اهتمام دکتر عبدالله نصیری) از جمله منشورات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به مناسب برپایی این کنگره بود.

•

خبر اخبار هفته کتاب

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دست اندکاران برگزاری هفته کتاب با ایشان، ضمن تأکید بر ضرورت گسترش فرهنگ کتابخوانی در کشور و تسهیل زمینه پدیدآوری و عرضه کتاب، سالم سازی امر نشر کتاب را وظیفه مهم مسئولان دانستند.

رهبر معظم انقلاب در این دیدار که به مناسبت «هفته کتاب» صورت گرفت، با سپاسگزاری از اهتمام عملی به مسأله کتاب فرمودند: کتاب، موضوع بسیار مهمی است، لیکن وضع کنونی کتاب در کشور، متناسب با شان، سابقه و داعیه فرهنگی ایران و هدفهای ترسیم شده برای جمهوری اسلامی نیست.

ایشان لزوم افزایش کیم مطلق کتاب را در جامعه، خاطرنشان کردند و اظهار داشتند: اگر روزی در همه زمینه‌های مورد نیاز، کتاب کافی به لحاظ عنوان و تعداد، در دسترس باشد و مردم بتوانند جواب سؤالهای خود را در کتابها بیابند، شرایط متفاوت با وضع امروز در کشور خواهیم داشت، چراکه هرجا با کتاب سروکاری هست، از لحاظ کیفیت روحی و وضع فکری، تفاوت

پروفسور ولقاریس رئیس دانشکده الهیات آن و انجمن دوستی ایران و پیران از دیگر سخنرانان این کنگره بود، وی طی سخنانی گفت: در شهر باستانی آن بن به جای اینکه برای خیابانها نامگذاری کنند، در هر گوش ای

ستونی را قرار می‌دادند و بر روی آن سر هر من خدای ارباطات را نصب می‌کردند و این

ستونها مسیر افراد را مشخص می‌کرد، نام این ستونها هرمه بود و هر یک نقش یک عقری به بزرگ در جهت راهنمایی مردم را ایفا می‌کردند

تا مردم به راحتی و سلامت به مقصد خویش برسند. از همان زمان به بعد این هرمه‌ها با نام و نقش افراد بر جسته انتخاب می‌شدند،

اشخاصی که دارای عقل و دانش و جزء مردان خدا بودند، کسانی که عقل ران به خاطر عقل، بلکه برای خدمت انسانیت و معنویات به کار

می‌گرفتند و راه سعادت نوع بشر را به آنها نشان می‌دادند و مردم را از راههای دشوار به سوی

یک زندگی معنوی و در جوار حق بودن هدایت می‌کردند. از میان چنین اشخاصی که تعداد آنها نیز نادر است، می‌توانم به پروفسور محمد تقی جعفری به عنوان یک رهبر و راهنمای اشاره کنم که نه تنها مایه افتخار ایران، بلکه مایه فخر و مباراهمات جهان نیز هستند.

وی افزود: انسان هنگام مواجهه با پروفسور جعفری احساس می‌کند در مقابل یک مرد خدا اقرار گرفته است؛ مردی که از طریق عقل و منش زندگی اش به خداوند بیشتر نزدیک گردیده است.

آنگاه استاد علامه محمد تقی جعفری به ایراد سخن پرداخت. علامه جعفری در پخشی از سخنان خویش گفت: با وجود آنکه سالها در قلمرو دانش کار کرده‌ام، به هیچ رو احسان نمی‌کنم که چیز زیادی دارم و هم اکنون که در حضور شما هستم، کمتر از آن به خود توجه ندارم که در هنگام شروع علم اندوزی خود داشته‌ام.

وی با تأکید بر ضرورت توجه و مراقبت از خویش افزود: امیدوارم دوستان روى خویش خم نشوند، این منظرگاه که به انسان داده شده است برای دیدن بیرون است، اگر آنرا به درون برگ دانیم خطناک است.

متناسب با آن در معماری روح خود هم می‌کوشد، کار بزرگ را روح بزرگ انجام می‌دهد. اگر می‌بینیم در روزگار ما کارهای بزرگ کم شده است این متناسب، کم شدن روحهای بزرگ است.

دکتر مهاجرانی در پایان از مقام شامخ استاد جعفری در عرصه‌های مختلف تعجیل کرد.

دکتر معین نیز در این کنگره با تأکید بر ضرورت بزرگداشت علم و عالم در اسلام، در خصوص نکوداشت ملت علمی استاد جعفری گفت: شاید بتوان گفت بزرگترین اثر او زندگی اوست و روش و منش استوار و پایداری که در تحقیق و پژوهش در پیش گرفته است.

آیت الله استادی نیز در سخنانی استاد جعفری را یک عالم ربانی توصیف کرد و گفت: زهد، تواضع و پاسداری از مزه‌های دین از ویژگیهای یک عالم ربانی است که در شخصیت استاد متجلی شده است.

حجۃ الاسلام و المسلمين علی اکبر رشاد، نیز طی سخنانی گفت: متفکران، اندیشمتدان و فرهیختگان از بارزترین مصادیق نعمتها الهی اند و شکران در بر ابر این نعمتها مایه افزایش این نعمتها خواهد بود، تکریم متفکران از مصادیق برجسته شکران نعمت است. در جامعه‌ای که متفکران ناشناخته، و مهوجور باشند کفران بزرگترین نعمتها الهی صورت گرفته است.

وی افزود: استعداد سرشار، جودت فهم، قوت درک، ذهن وقاد، تکر نقاد، روح پرنشاط، حافظه‌ای نیرومند، استقلال اندیشه، اعتماد به نفس نظری، حق مداری و حقیقت جویی حریصانه، مواجهه شجاعانه با مکاتب و آراء، رعیت ناشناسی در مشهورات شکنی، تقلیدنایابدیری و اعتدال در گزینش رای و برخورداری از دانشی فرا رشته‌ای و اطلاع گسترده بر منابع معرفت دین، زمان‌آگاهی، روزآمدی، پرانگیزگی و حسن مسؤولیت در قبال دین و فرهنگ اسلامی، گشاده روبی، ساده‌زیستی، لطفات روح، فروتنی و صفاتی باطن، ذره پروری و وفاداری، همه و همه خصلتهایی هستند که یک جا شخصیت استاد را سامان داده‌اند.

چاپ از تبریز، نقی جدار حسینی لیتوگراف، ناصر احمدی صاحف، عبدالعلی شریفی پیشکشوت تعمیرکار چاپ، بیژن درویش کجوری محقق و مریم آموزش چاپ و زنده باد استاد ابوالفضل عالی طراح و گرافیست نمونه تقدير شد.

•

پیام رئیس جمهور به نویلمن کشور

نویسنده ارجمند

تولدن خستین کتاب شما در سال ۱۳۷۶

موجب مباهات و شایسته تبریک است.

از اینکه قلمه‌ای کوچک در قلمستان فرهنگ این سرزمین نشانده‌اید، پروردگار را سپاس می‌گوییم.

نیک می‌دانید و می‌دانیم که پس از پیروزی نهضت شکوهمند اسلامی، زینه بروز بسیاری از خلاقیتها در عرصه نویسنده‌گی فراهم آمده است. این عرصه در حین اینکه نرdban صعود است می‌تواند خدای ناخواسته چاه سقوط نیز باشد.

به دیگر سخن، اگر چاپ نخستین اثر موجب برانگیختگی روح و اندیشه و نیز ترغیب برای کار بیشتر و بهتر گردد، نرdban صعود است و چنانچه مارا به این توهم گرفتار آورده که راه دشوارمان را به پایان برده ایم آنگاه از جاده فروتنی به چاه غرور فرو لغزیده‌ایم. بی‌تردید، حفظ و پاسداشت این قلمة جوان دشوارتر از کاشتن آن است.

امید که تلاش مبارکتان در این وادی، ذخیره آخرت و پشتونه دنیا باتان گردد.

همtan بلند

سید محمد خاتمی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

•

تقویت پیه صادرات کتاب

و تشویق و حمایت از ناشران

تقویت پیه صادرات کتاب و تشویق و حمایت از ناشران کشور در امر صدور کتاب و حضور پریار در مجامع بین‌المللی فرهنگی، اهداف شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب خارج از کشور را تشکیل می‌دهند.

معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی، گزارشی را از وضع کنونی نشر کتاب در کشور و برگزاری هفته کتاب به استحضار رساند و مشارکت نهادهای فرهنگی مختلف را در برگزاری «جشن کتاب» زمینه مساعدی برای گسترش نشر کتاب ذکر کرد.

•

تجلیل از خادمان نمونه نشر

پنجمین دوره تجلیل از خادمان نشر با حضور معاون اول رئیس جمهوری و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی پرگزار شد.

در این مراسم دکتر سید جعفر سجادی محقق و مؤلف نمونه کشور طی سخنرانی گفت: بیش از ۲۵۰ بار کلمه کتاب و بار ۸۰۰ کلمه علم و معانی متفاوت آن در قرآن کریم بکار رفته است که این نشان دهنده اهمیت دهی دین اسلام به علم اندوزی و اندیشه پروری است. در این مراسم همچنین حسین حموی رئیس اتحادیه نویسنده‌گان عرب از کشور سوریه، از فرهنگ دیرپایی ایرانیان و ارزش‌های اصیل اسلامی تقدير کرد.

وی گفت: نویسنده‌گان و شاعران ایران رسالت مقابله با تهاجم فرهنگی غرب هستند و به عنوان سریازان فرهنگی باید از رواج فرهنگ بیگانه در کشورهای مسلمان جلوگیری کنند.

در پایان هجده نفر از منتخبین پنجمین دوره تجلیل از خادمان نشر در هفته کتاب معرفی شدند.

در این مراسم به ترتیب از دکتر جعفر سجادی محقق و مؤلف نمونه، دکتر صالح حسینی منتقد و مترجم نمونه، محمد اسفندیاری ویراستار و مؤلف نمونه، سید عبدالله انوار فهرستگار و کتابدار نمونه، پوری سلطانی کتابدار نمونه، داور رمضان شیرازی ناشر نمونه، بیوک چیت چیان ناشر و کتابفروش نمونه، علی اکبر نوری زاده ناشر و کتابفروش نمونه از شیراز و محمد رستگار مقدم مولوی به عنوان ناشر و کتابفروش نمونه از مشهد تقدير شد.

همچنین از سید محمود محمودزاده مدیر خدمات نشر از قم، علی طارمی راد مدیریت توسعه چاپ، کریم غفوری زاده نویر مدیر

محسوسی وجود دارد.

وی همچنین کمبود علاقه به کتاب را در جامعه خاطرنشان کردن و با تأکید بر اهتمام به گسترش فرهنگ کتابخوانی در میان قشرهای مختلف مردم، مسؤولان را به اتخاذ تدبیر مناسب در این زمینه، توصیه فرمودند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی تسهیل زمینه پدیدآوری و عرضه کتاب را یکی دیگر از وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دانستند و گفتند: در زمینه‌هایی که کمبود کتاب وجود دارد باید با تشویق کسانی که آمادگی تالیف و نشر را دارند، زمینه لازم برای رفع این کمبود فراهم شود، تا کتاب وزین و متقن به میزان کافی در دسترس قرار گیرد و قدرت انتخاب برای مردم به وجود آید.

حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به مسؤولیت صیانت از حریم ذهنها، موضوع نظرات بر کتاب را امری جدی و مهم خواندند و فرمودند: نظرات بر کتاب، به مفهوم ایجاد محدودیت برای دانشمندان، اصحاب فکر و آدمهای کارآمد نیست، واقعیت موجود در بازار کتاب، نشانگر این حقیقت است، لیکن بحث، جلوگیری از رهزنی اندیشه و اخلاق است.

هرچند بهترین راه در این مسؤولیت عرضه فکر درست و هدایتگر در برابر فکر غلط و رهزن است، لیکن در صورت نبود امکان کافی در این زمینه، باید به فکر علاج بود، و اهمیت امر نظرات از همین جاروشن می‌شود، هرچند که در این زمینه ضرورت پرهیز از تنگ نظری و اعمال سلیقه نیز، امری بدیهی است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی خاطرنشان کرند: البته در مورد کتابهایی که باهدف ایجاد انحراف اخلاقی در جامعه، به ویژه در قشر جوان، نوشته می‌شود، علاج کار تنها حساسیت و جدیت بخش نظرات بر کتاب است، و امکان جبران پس از نشر آن وجود ندارد. اگر مایه گسترش کتاب می‌اندیشیم، باید به فکر سالم سازی هم باشیم.

پیش از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، آقای مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد

عمومی کشور، وضعیت کتابخانه‌سازی در ایران را مطلوب توصیف کرد و گفت: تعداد کتابخانه‌های عمومی از نظر کمی نسبت به چهار سال گذشته دو برابر شده‌اند و در حال حاضر، وجود کتابخانه‌عمومی جز شروونات فرهنگی هر شهر است.

در این مراسم، پنج کتابدار نمونه به اسامی غلامعلی ولاشجدی فراهانی از استان مرکزی، شمسی و دیعتی زاده از استان کرمان، محمد پرویز خسروشاهی از استان آذربایجان شرقی، مهرافروز شاهولی، از استان خوزستان و محمود خیری از استان خراسان معرفی شدند.

همچنین از شاه میرزا پدری از قزوین، ابراهیم خرمی از کاشان، داود کربلائی امینی از قم و سعید صوفی از اراک به عنوان کتابداران نمونه روستایی تقدیر شد.

علاوه بر این، پنج عضو برگزیده انجمنهای کتابخانه‌های عمومی، پنج نفر از معاونین امور کتابخانه‌های عمومی و مدیران ترویج و مشارکت مردمی جهاد سازندگی در استانهای مختلف به همراه پنج آموزشیار نمونه نهضت سوادآموزی و کتابخوانه‌ای موفق نهضت سوادآموزی معرفی و لوح تقدیر دریافت کردند.

•

برگزاری کنگره «قرآن و ولایت»

دومین کنگره سراسری امام علی(ع) با عنوان «قرآن و ولایت» با سخنان آیت الله مشکینی رئیس مجلس خبرگان و آیت الله جوادی آملی در مدرسه عالی دارالشفاء قم برگزار شد. در این کنگره که با حضور علماء، دانشمندان حوزه علمیه و شخصیت‌های سیاسی برگزار شد، حجت‌الاسلام غرویان به ایراد سخن پرداختند.

•

معرفی برگزیدگان چهارمین دوره کتاب سال دانشجویی

چهارمین دوره انتخاب کتاب سال دانشجویی در سومین روز از هفته کتاب که روز «کتاب و دانشجو» نامگذاری شده است، در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار شد. این مراسم با حضور حجت‌الاسلام

شهروند باید سه صندلی موجود باشد.

هر چند در سالهای اخیر شاهد افزایش تعداد کتابخانه‌های عمومی در سطح کشور بوده ایم- به طوری که تعداد کتابخانه‌های عمومی کشور از ۲۵ باب در سال ۱۳۶۸ به بیش از ۱۰۰ باب در سال ۱۳۷۵ افزایش یافته است. اما اعلاقه مندان کتاب معتقدند باید علاوه بر کیفیت، به کیمی کتابخانه‌های عمومی نیز توجه شود و در جهت افزایش تعداد کتابخوانها، طرحهای کارساز دیگری به مرحله اجرا درآید.

گفتنی است که برای کتابخانه‌های عمومی کشور در سال جاری حدود سه میلیارد ریال اعتبار در نظر گرفته شده است، و در حال حاضر به طور متوسط در هر ماه ۲۵ جلد کتاب پس از انتخاب، خریداری و به هریک از کتابخانه‌های عمومی فرستاده می‌شود.

در سه ماهه اول امسال بیش از شش میلیون نفر به کتابخانه‌های عمومی مراجعه کرده‌اند که سه میلیون و ۲۹۰ نفر آنان، مراجعان به کتابخانه‌های عمومی تهران بوده‌اند.

•

کتابداران نمونه شهری و روستایی معرفی شدند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم معرفی کتابداران نمونه شهری و روستایی در جمع ناشران و اساتید رشته کتابداری گفت: در عرصه کتاب و کتابخوانی باید به گونه‌ای عمل شود که علاوه بر افزایش حوزه دانش، به تعمیق دانایی افراد نیز کمک شود.

وی در پایان بر انتشار کتابهای که علاوه بر افزایش سطح دانش به توسعه و تعمیق دانایی در سطح ملی کمک می‌کنند، تأکید کرد.

در این مراسم همچنین مهدی معین فر، دبیر کل هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور از چگونگی فعالیت این کتابخانه‌ها گزارشی ارائه کرد.

به گفته وی، هم اکنون یک هزار و نود کتابخانه عمومی در سطح کشور و بیش از دو هزار و هشتصد کتابخانه روستایی برای ارائه خدمات اطلاع‌رسانی به چهار هزار روستا فعال هستند.

دبیر کل هیأت امنای کتابخانه‌های

اسلامی به عنوان متولی و هدایت کننده این حرکت مهم و ارزنده، تاکنون موفق شده است که علاوه بر شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب در خارج از کشور، تسهیلات لازم را برای ناشران بخش خصوصی و دولتی فراهم آورد و یا به صورت مشارکتی در نمایشگاه‌های کتاب خارج از کشور با آنان همکاری داشته باشد.

ناشران ایران از این طریق، تاکنون در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب بیست کشور جهان شرکت کرده‌اند.

ضممن این که پس از پایان یافتن این نمایشگاه‌ها، بخشی از کتابهای رانیز به مراکز علمی و فرهنگی کشورهای میزبان هدیه کرده‌اند.

در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب خارج از کشور، تاکنون دهها هزار جلد کتاب از سوی ناشران ایران عرضه شده است. این کتابهای عمده‌تاً در زمینه‌های فرهنگ و معارف اسلامی، فلسفه، تاریخ، ادبیات، هنر و سایر علوم بوده است.

براساس آمارهای موجود، نزدیک به هجده هزار عنوان کتاب در تیراژی بیش از ۴۸ هزار جلد، با توجه به تفاهمات فرهنگی با سایر ملل جهان برای تجهیز مراکز علمی و فرهنگی و ایران‌شناسی، به خارج از کشور ارسال شده است.

همچنین کتاب آسمانی قرآن مجید در تیراژ قابل ملاحظه‌ای به مسلمانان سایر کشورهای جهان هدیه شده است.

•

کتابخانه‌های عمومی و استانداردهای جهانی

براساس استاندارد جامعه بین‌المللی کتابداران (ایفل)، به ازای هر فرد باید دو جلد کتاب در کتابخانه‌های عمومی وجود داشته باشد، و این در حالی است که در ایران به طور تقریبی به ازای هر چهارده نفر دو جلد کتاب در کتابخانه‌های عمومی وجود دارد.

براساس استاندارد مسزبور، هر مراجعه کننده به کتابخانه‌های عمومی به ۲/۵ متر مربع فضای نیازمند است، و در کتابخانه‌های بادشده، برای هر دو هزار

حرکتی فراگیر، وسیع و ماندگار که این انتظار از تمام دوستان در قم دور نیست.

وی همچنین گفت: براساس آمارهای موجود جمع کل کتابهای ناشرین کتاب در شرایط فعلی ۱۴۲۲ کتاب مذهبی است که در مجموع آثار منتشر شده کشور $\frac{1}{7}$ کل کتابها است.

آنچه در این مسأله وجود دارد تفاوتی است که در کتابهای چاپ اول و تجدید چاپ به چشم می خورد. در سال ۷۵ شاهد چاپ ۵۵۰ اثر اول، ۸۶۰ اثر تجدید چاپ بودیم که در سال ۷۶ اثر چاپ اول ۴۵۲ و تجدید چاپ ما محدود بوده است.

تیراز متوسط حوزه دین ۵۰۰۰ عنوان و تیراز متوسط کتاب ۵۶۰۰۰ عنوان است. مجموع صفحه کتابهای منتشر شده، دو میلیون صفحه کتاب مذهبی در شش ماهه اول منتشر شده است.

در شش ماهه دوم فعالیت نشر پیشتر می شود و تا چهار میلیون صفحه می رسد. قم دومین مرکز انتشار کتاب در کشور است و از شهرهای مهم به شمار می رود، یعنی شهرهای مشهد، تبریز، اصفهان در مراحل بعدی قرار دارند.

آنگاه مسؤول نمایشگاه و مدیر شرکت تعاونی ناشران قم به وزیر گیهای این نمایشگاه پرداخت و گفت: نمایشگاه بزرگ کتاب قم در فضایی به مساحت ۲۵۰۰ متر مربع ایجاد شده است که در آن چهل ناشر از تهران و هفتاد نماینده با ۱۰۰۵۰ عنوان کتاب، ۳۵ ناشر و چهل نماینده از قم با ۲۵۰۰ عنوان کتاب، همچنین ناشرانی از تبریز، مشهد، شیراز بانماندگی بیست انتشاراتی با ۱۵۰۰ عنوان کتاب حضور داشتند.

در این نمایشگاه ۱۴۰۰ عنوان کتاب کودک و نوجوان از ۱۰۷ ناشر توسط انجمن اسلامی کتاب کودک و نوجوان در معرض دید علاقه مندان قرار گرفت.

وی خاطر نشان کرد بخش کتابهای ویژه شامل هفتصد عنوان کتاب برای بازدید محققان و مؤلفان در نظر گرفته شده بود.

•

«ورزش و بیماریهای داخلی و قلب» و آقای پژمان آذرمینا برای کتاب «واژه های زبانزد پزشکی» و همچنین در بخش ترجمه آقای

نویدعلی یاری زنوز برای ترجمه کتاب «چکیده ایمیونولوژی» تألیف بنجامینی و همکاران و خانم لادن مقدم و آقای حمید نام آور برای ترجمه کتاب «بارداری و مامایی ویلیامز»

تألیف کانینگهام و همکاران و خانم ماندانی اعرابی و آقای فرید رئیس زاده برای ترجمه «جنبش شناسی پزشکی لانگمن» تألیف سدلر و آقای احمد در ضانا نیاورانی برای ترجمه کتاب «فیزیولوژی پزشکی گایتون» تألیف گایتون و هال به عنوان مؤلفان و مترجمان برگزیده معرفی شدند و جوایز خود را از رئیس مجلس شورای اسلامی دریافت کردند.

•

گزارشی از بزرگزاری نمایشگاه کتاب استان قم
نمایشگاه کتاب استان قم همزمان با اولین

روز از هفته کتاب و کتابخوانی در مجتمع فرهنگی امام خمینی (ره) برگزار شد.

در جلسه افتتاحیه این نمایشگاه جمع کثیری از آیات عظام و حجج اسلام و مسؤولان فرهنگی و سیاسی استان و گروه کثیری از ناشران و مؤلفان حضور داشتند. در این مراسم مدیر شرکت تعاونی ناشران قم و مسؤول اولین نمایشگاه کتاب استان قم، و آقای مسجد جامعی قائم مقام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تبریک فرارسیدن سالاروز میلاد با سعادت حضرت علی (ع) از بزرگزاری اولین نمایشگاه کتاب استان قم اظهار خرسندی و خشنودی کردند.

قائم مقام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم گفت: شهر قم به عنوان مرکز نشر آثار شیعیه باید بیش از این به این مسأله توجه شود. جای آن دارد که با همت استاندار و نماینده گان محتشم مجلس این حرکت استمرار پیدا کند و ما شاهد نمایشگاه بزرگی تمام ناشران ایران و دیگر کشورهای جهان در قم باشیم. شاید این کمترین قدمی است که

حوزه گسترش فرهنگ و معارف شیعی در ارتباط با جهان اسلام و ارتباط با تشیع برداشته باشد. امیدوارم این حرکت آغازی باشد بر

والملمین ناطق نوری رئیس مجلس شورای اسلامی، دکتر سید عطاء الله مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از اندیشمندان، صاحب نظران، استادان و دانشجویان برگزار شد، پدیدآورندگان کتاب سال دانشجویی در چهار گروه پزشکی، فنی و مهندسی، علوم پایه و علوم انسانی معرفی شدند.

براساس رأی کمیته انتخاب کتاب سال دانشجویی از گروه علوم انسانی در بخش تالیف آقای امیرعباس علی زمانی برای کتاب «زبان دین»، آقای احمد عابدی برای کتاب «الحاشیه علی الهیات الشرح الجدید علی التجربید»، آقای سعید رحیمیان برای کتاب «تجلى و ظهور در عرفان نظری» و در بخش ترجمه آقایان سید محمود موسوی و محمد محمد رضایی برای ترجمه کتاب «مبانی فلسفه مسیحیت» تالیف آتنی ژیلسون به عنوان برنده گان کتاب سال معرفی شدند.

در گروه علوم پایه و بخش تالیف آقایان علی اکبر صبوری و علی اکبر موسوی موحدی برای کتاب «سیستیک آنزیمی» و در بخش ترجمه آقای عباس آسیابانها برای ترجمه کتاب «بررسی میکروسکوپی سنگهای آذرین و دگرگونی» تالیف دیوید شلی برگزیده شدند.

در گروه فنی و مهندسی و در بخش تالیف آقای سید محمود طاهری برای کتاب «آشنازی با نظریه مجموعه های فازی» و آقایان منوچهر روشن ضمیر و رضا خرازه برای کتاب «سوخت هسته ای با تکیه بر استفاده از آن در راکتورهای آب تحت فشار» و در بخش ترجمه آقایان سعید بخشعلی بختیاری و عبدالصمد زرین قلم برای ترجمه کتاب «اصول اینستین حریق در ساختمانها» تالیف پاول استولاردو جان آبرانز، همچنین آقای رحمت الله فیروزی برای ترجمه کتاب «آموزش ساده کامپیوتر» تالیف باریار افدين و خانم منصوره قطبی برای ترجمه «پیسیک برای نوجوانان» تالیف گیل آرتور، معرفی شدند.

همچنین در گروه علوم پزشکی و بخش تالیف آقای امیرحسن محبوی و خانم مریم دانش پژوه برای کتاب «مبانی بیماریهای پوست»، آقای رامین کردی برای کتاب